

BSP-niet broedvogels in haar tweede jaar

In juni 1991, toen het BSP-nb anderhalf jaar onderweg was, telde de database zo'n 17.000 waarnemingen die op in totaal 60.000 waargenomen vogels betrekking hadden. In tabel 1 is de verdeling van de waarnemingen over de jaren en de soorten af te lezen.

Met betrekking tot 1989, het eerste jaar waarover waarnemingen konden worden ingezonden, zijn tot nu toe uit District 14 de meeste waarnemingen ontvangen (meer dan 1000), gevolgd door D1, 2 en 8 met 700 a 800 waarnemingen. Uit 1990 is een kleine 20 % meer meldingen ontvangen, waarbij nu alleen D1 (Noord-Holland-Noord) boven de 1000 uitkomt. D14, D3 en D2 scoren met 800-1000 waarnemingen eveneens hoog.

Overigens blijken er momenteel nog steeds waarnemingen uit 1990, en in mindere mate 1989, binnen te komen. Daar is het inderdaad nog niet te laat voor. Laat iedereen die nog waarnemingen van BSP-nb soorten heeft die nog niet zijn ingestuurd, dit alsnog doen!

Alle 58 BSP-nb soorten zijn in 1989 en 1990 gezien (tabel 1). In het eerste jaar is de Dwerggans met slechts één melding (2 exemplaren) tot nu toe het minst vertegenwoordigd. (Dit moet overigens beter kunnen!). Voor 1990 is de Notekraker voorlopig de hekkeluit, met drie waarnemingen. De gegevens uit 1991 zijn uiteraard nog verre van compleet.

Meest gemelde soorten zijn zowel in 1989 als 1990 IJsvogel en Smelleken. Qua aantallen ziet de lijst er anders uit. Soorten die vaak in (grote) groepen worden gezien voeren nu de boventoon, zoals Kraanvogel en Sneeuwgorse en in 1990 ook de Kleine Alk.

De meeste soorten, zowel in 1989 als 1990, zijn uit de noordelijke districten (D1, 2, 3) en Zeeland (D14)

gemeld. In deze districten werden meer dan 50 BSP-niet broedvogelsoorten waargenomen.

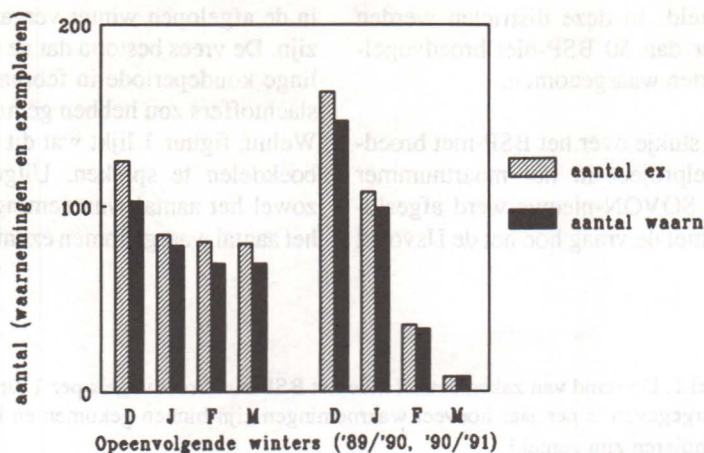
Het stukje over het BSP-niet broedvogelproject in het maantnummer van SOVON-nieuws werd afgesloten met de vraag hoe het de IJsvogel

in de afgelopen winter vergaan zou zijn. De vrees bestond dat de plotse koudeperiode in februari veel slachtoffers zou hebben gemaakt.

Welnu, figuur 1 lijkt wat dit betreft boekdelen te spreken. Uitgezet is zowel het aantal waarnemingen als het aantal waargenomen exemplaren

Tabel 1. De stand van zaken betreffende het BSP-niet broedvogels per 1 juni 1991. Weergegeven is per jaar hoeveel waarnemingen zijn binnen gekomen en hoeveel exemplaren zijn gemeld.

	1989		1990		1991	
	Wrn	Ex	Wrn	Ex	Wrn	Ex
Bladkoning	37	42	54	64	1	1
Buidelmees	39	106	58	118	1	1
Casarca	168	384	148	436	10	14
Draaihals	75	79	87	99	4	4
Duinpieper	55	77	59	83	2	2
Dwerggans	1	2	19	46	5	7
Europese Kanarie	65	101	104	148	19	73
Geelpootmeeuw	111	300	113	247	5	10
Grauwe Franjepoot	73	128	58	82	1	1
Grauwe Kiekendief	50	63	83	111		0
Grauwe Klauwier	44	51	48	60	1	1
Grote Burgemeester	38	38	51	50	26	28
Grote Pieper	55	61	57	63		0
Grote Zilverreiger	130	131	59	59	13	13
Hop	14	14	31	31	2	2
IJsdruiker	37	37	48	49	1	1
IJsgors	235	827	321	1459	11	32
IJsvogel	701	820	1110	1380	142	153
Klapekster	378	424	458	538	136	142
Kleine Alk	58	95	125	3834	49	335
Kleine Vliegenvanger	13	13	21	23		0
Kleine Zilverreiger	8	14	22	25		0
Kraanvogel	183	10047	150	3048	26	1900
Krooneend	122	228	93	201	41	141
Kuifaalscholver	22	28	72	89	25	36
Kwak	101	111	56	71		0
Middelste Jager	88	126	115	171		0
Morinelplevier	23	38	49	148	2	3
Notekraker	3	3	3	9	1	1
Ooievaar	243	576	365	814	33	45
Ortolaan	35	37	76	115	4	5
Papegaaidruiker	25	28	72	91	8	11
Pestvogel	53	369	151	1193	35	460
Raaf	258	690	281	819	93	567
Reuzenster	74	179	80	179	1	1
Rode Wouw	180	185	189	212	52	57
Roodhalsgans	55	67	90	123	19	27
Roodpootvalk	97	155	103	158	1	1
Rosse Franjepoot	24	32	32	32		0
Rouwkwikstaart	106	313	126	300	14	21
Slechtvalk	497	541	482	556	65	76
Smelleken	674	724	735	824	104	110
Sneeuwgorse	72	156	141	231	20	31
Sneeuwgorse	421	5854	448	5476	82	1300
Steltkluit	108	268	43	140		0
Strandleeuwerik	63	353	90	621	11	117
Temmincks Strandloper	135	418	111	318	1	1
Velduil	330	660	288	441	20	27
Visarend	278	319	287	318	14	14
Vorkstaartmeeuw	21	28	70	82		0
Waterspreeuw	48	54	14	14	22	22
Witbuikrotgans	7	9	16	23	6	28
Witoogend	36	41	29	35	7	7
Witvleugelstern	39	80	34	62	1	1
Zeearend	43	53	41	45	2	2
Zwarte Ooievaar	42	61	56	87	1	1
Zwarte Wouw	112	126	146	167	4	5
Zwartkopmeeuw	252	365	279	481	24	39
TOTAAL	7255	27129	8548	26701	1168	5877

Figuur 1. IJsvoegel, waarnemingen BSP- niet broedvogels winter 1989/90 en 1990/91.

in de wintermaanden (december-maart) van de afgelopen twee winters. Een aantal zaken springt in het oog. Ten eerste ligt het aantal waarnemingen van januari in beide winters duidelijk lager dan in december. Het is niet aannemelijk dat koude hierin een rol speelt, want in de winter 1989/90 was er in die maand geen

vorst van betekenis. Gaat het om "natuurlijke" sterfte, ongeacht de weersomstandigheden, of besteden veel waarnemers in de decembermaand meer tijd aan vogelen dan in januari?

Vervolgens valt op dat de aantallen in de winter van 1989/90 vanaf januari min of meer stabiel zijn terwijl

1991 een dramatische terugval te zien geeft in februari en maart. Hierbij moeten de nodige slagen om de arm worden gehouden want uit 1991 zullen ongetwijfeld nog IJsvoegelwaarnemingen binnenkomen. Deze meldingen kunnen de verhoudingen tussen de maanden veranderen en het beeld er minder desastreus doen uitzien. Maar het is natuurlijk ook mogelijk dat de IJsvoegelstand inderdaad in de koude februari-maand is gedecimeerd.

Uitsluitsel kan pas worden gegeven wanneer de "buit" voor 1991 binnen is. We roepen de waarnemers hierbij op om toch vooral snel hun waarnemingen in te sturen, bijvoorbeeld aan het eind van iedere maand. Hoe minder met het insturen getalmd wordt, hoe sneller de balans opge maakt kan worden. Laten we hopen dat nog zoveel IJsvoegelwaarnemingen binnenstromen dat het vermoeden van een zware terugval kan worden weerlegd!

Buidelmees (Bram Rijkse).